

Az Európai Büntetőjog jobb alkalmazása Oktatás igazságügyi alkalmazottak részére

*Kölcsönös elismerés II.
A Tanács 2009/829/IB Kerethatározata*

Co-funded by the
Justice Programme
of the European Union

Tartalom:

- *Ismertető 2009/829/IB Kerethatározat (KH)*
- *Célkitűzések*
- *Fogalommeghatározások*
- *Hatáskörrel rendelkező hatóságok*
- *A felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozat továbbításának kritériumai*
- *A felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozat elismerésére vonatkozó eljárás*
- *Az elismerés megtagadásának okai. A határozat átalakítása*
- *Irányadó jog és további határozatok*
- *Az érintett hatóságok kötelezettségei*
- *Konzultációk és nyelvek*

Ismertető

- a KH átültetésének határideje - **2012. december 1.**
- **27 tagállam** implementálta, **Írországé folyamatban van** (2020. október 28-án)
- A KH **lehetővé teszi** azt, hogy a valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező, de egy másik tagállamban büntetőeljárás alatt álló személy a tárgyalás előtti időszakban a lakóhely szerinti állam hatóságainak felügyelete alatt álljon.
- **Fennáll a veszélye annak, hogy eltérő bánásmódban részesülnek** az eljárás helye szerinti államban lakóhellyel rendelkező, illetve ott lakóhellyel nem rendelkező személyek: az eljárás helye szerinti államban lakóhellyel nem rendelkező személyek esetében előfordulhat előzetes letartóztatásuk még akkor is, ha hasonló körülmények között egy ott lakóhellyel rendelkező személy esetében erre nem kerülne sor.
- **Olyan szabályokat állapít meg**, amelyek szerint valamely tagállam elismeri egy másik tagállamban kibocsátott, az előzetes letartóztatás alternatívájának minősülő felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozatot, ellenőrzi a természetes személlyel szemben alkalmazott felügyeleti intézkedések végrehajtását, és ezen intézkedések megsértése esetén az érintett személyt átadja a kibocsátó államnak.

Célkitűzések

- **az igazságszolgáltatás megfelelő érvényesülése, ideértve különösen az érintett személy bíróság elé állításának lehetővé tételét**
- **adott esetben a szabadságelvonnással nem járó intézkedések alkalmazásának előmozdítása a büntetőeljárások során az eljárás helye szerinti tagállamban lakóhellyel nem rendelkező személyek esetében**
- **a sértettek és a lakosság védelmének javítása**
- **a vádlott mozgásának ellenőrzése, figyelemmel a lakosság védelmét jelentő legfőbb célra és a lakosságot fenyegető kockázatokra**
- **a szabadsághoz való jog és az ártatlanság védelmének erősítése az Európai Unióban, valamint a tagállamok közötti együttműködés biztosítása** olyan esetekben, amikor az ítélethozatal előtt valamely személlyel szemben kötelezettségeket írnak elő, vagy felügyeleti intézkedést rendelnek el.

Fogalommeghatározások - KH 4. cikk

- „**felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozat**”: a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságának olyan **végrehajtható**, a nemzeti joggal és eljárásrenddel összhangban a büntetőeljárás során hozott **határozata**, amely **valamely természetes személy vonatkozásában az előzetes letartóztatás alternatívájaként egy vagy több felügyeleti intézkedést rendel el**
- „**felügyeleti intézkedések**”: valamely természetes személy vonatkozásában – a kibocsátó állam nemzeti jogával és eljárásrendjével összhangban – meghatározott **kötelezettségek és utasítások**;
- „**kibocsátó állam**”: a felügyeleti intézkedést elrendelő határozatot kibocsátó tagállam
- „**végrehajtó állam**”: az a tagállam, amelyben a felügyeleti intézkedések végrehajtását ellenőrzik

Hatáskörrel rendelkező hatóságok

- Minden tagállam tájékoztatja a Tanács Főtitkárságát arról, hogy a nemzeti joga szerint mely **igazságügyi hatóság vagy hatóságok** rendelkeznek hatáskörrel eljárni e kerethatározattal összhangban, ha az adott tagállam a kibocsátó vagy a végrehajtó állam (6. cikk (1) bekezdés)
- A tagállamok kijelölhetnek **nem igazságügyi hatóságokat** is az e kerethatározat szerinti határozathozatal tekintetében hatáskörrel rendelkező hatóságként, feltéve, hogy e hatóságok az adott tagállam nemzeti joga és eljárásrendje szerint hasonló jellegű határozatok meghozatala tekintetében hatáskörrel rendelkeznek. (6. cikk (2) bekezdés) **Azonban** a 18. cikk (1) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett határozatokat **a hatáskörrel rendelkező igazságügyi hatóságnak** kell meghoznia.
- Minden tagállam kijelölhet **egy** vagy – ha a jogrendszere úgy rendelkezik – **több központi hatóságot** annak érdekében, hogy **segítséget nyújtson** a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak. (7. cikk (1) bekezdés)

A felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozat továbbításának kritériumai

- Az érintett **személy jogszerű és szokásos tartózkodási helye egy másik tagállamban van** és hozzájárul az ezen államba történő visszatéréshez. (9. cikk (1) bekezdés)
- *Kivétel* - az érintett személy kérelmére a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága a felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozatot továbbíthatja **az érintett személy jogszerű és szokásos tartózkodási helyéül szolgáló tagállamtól eltérő tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságának is**, feltéve, hogy **ez utóbbi hatóság a továbbításhoz hozzájárult** (9. cikk (2) bekezdés)
- **Az érintett személy hozzájárulása minden esetben kötelező**
- A (2) bekezdésben foglalt esetben a végrehajtó állam hozzájárulását **előzetesen** be kell szerezni
- A tagállamok meghatározzák, hogy hatáskörrel rendelkező hatóságaik **a (2) bekezdés szerinti esetekben** milyen feltételekkel járulhatnak hozzá a felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozat továbbításához
- A Főtitkárság a részére eljuttatott tájékoztatást valamennyi tagállam és a Bizottság rendelkezésére bocsátja - lásd az alábbi linket a KH 9. cikk (2)-(4) bekezdései szerinti információhoz:
- <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties/EN/3189>

A felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozat elismerésére vonatkozó eljárás

- A tagállam hatáskörrel rendelkező kibocsátó hatósága **továbbítja** a felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozatot a végrehajtó tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságának az 1. Melléklet szerinti **tanúsítvánnyal** együtt, és **jogosult marad** az alkalmazott felügyeleti intézkedések végrehajtásának ellenőrzésére mindaddig, amíg nem értesítik a végrehajtó hatáskörrel rendelkező hatóság döntéséről.
- A végrehajtó hatáskörrel rendelkező hatóság **a lehető legkorábban**, de legkésőbb a felügyeleti intézkedést elrendelő határozat és a tanúsítvány kézhezvételétől számított **20 munkanapon belül** döntést hoz.
- Ha – **rendkívüli körülmények esetén** – a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága a határidőket nem tudja betartani, erről az általa választott módon, **haladéktalanul értesíti** a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságát, a késedelmet megindokolva, és jelezve, hogy a végleges határozat meghozatala várhatóan mennyi időt vesz igénybe.
- A hatáskörrel rendelkező hatóság a tanúsítvány ésszerű határidőn belül történő kiegészítéséig vagy kijavításáig **elhalaszthatja** a felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozat elismerésére vonatkozó **határozathozatalt**, ha a 10. cikkben előírt **tanúsítvány hiányos** vagy **nyilvánvalóan nem felel meg a felügyeleti intézkedést elrendelő határozatnak.**

Az elismerés megtagadásának okai. A határozat átalakítása

- Az elismerés megtagadása **kifejezetten** és **kizárólagosan** a KH 15. cikk a)-h) pontjaiban foglalt okokból történhet
- Ha **a felügyeleti intézkedések jellege** összeegyeztethetetlen a végrehajtó állam jogával, a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága **átalakíthatja** azokat a felügyeleti intézkedések olyan típusainak megfelelően, amelyeket a végrehajtó állam joga az eredeti bűncselekménnyel egyenértékű bűncselekmények esetében előír. Az átalakított felügyeleti intézkedésnek **a lehető legteljesebb mértékben meg kell felelnie a kibocsátó államban alkalmazott intézkedésnek.**
- Az átalakított felügyeleti intézkedés **nem lehet szigorúbb** az eredetileg alkalmazott felügyeleti intézkedésnél.

Irányadó jog és további határozatok

- Az elismerésről hozott határozatot követően a felügyeleti intézkedések végrehajtásának ellenőrzése tekintetében **a végrehajtó állam joga az irányadó** (KH 16. cikk)
- Mindazonáltal, **a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága joghatósággal rendelkezik** a felügyeleti intézkedést elrendelő határozattal kapcsolatos valamennyi további határozat meghozatalára. E további határozatok közé tartozik különösen:
 - a felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozat meghosszabbítása, felülvizsgálata és visszavonása;
 - a felügyeleti intézkedések módosítása;
 - az elfogatóparancs vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat kibocsátása.

Az érintett hatóságok kötelezettségei

- A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága megkeresheti a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságát, hogy nyújtson tájékoztatást arról, hogy **az adott eset körülményei alapján továbbra is szükséges-e** az intézkedések végrehajtásának ellenőrzése.
- A 10. cikk (5) bekezdésében említett **időtartam leteltét megelőzően** a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága hivatalból vagy a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságának kérésére meghatározza, hogy – adott esetben – milyen további időszakban tartja szükségesnek az intézkedések végrehajtásának ellenőrzését.
- A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága **haladéktalanul értesíti** a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságát **a felügyeleti intézkedés bármely megsértéséről**, valamint **minden egyéb olyan körülményről**, amely a 18. cikk (1) bekezdésében említett további határozat meghozatalát eredményezheti. Az értesítéshez a II. mellékletben szereplő formanyomtatványt kell felhasználni.
- A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága írásban dokumentált módon, késedelem nélkül tájékoztatja a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságát **a KH 20. cikk (2) bekezdésében foglalt eseményekhez kapcsolódó iratokról**.

Konzultációk (22. cikk) és nyelvek (24. cikk)

- A kibocsátó állam és a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága **konzultál egymással**:
 - *a felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozat és a 10. cikkben említett tanúsítvány előkészítése során vagy legalább ezek továbbítása előtt;*
 - *a felügyeleti intézkedések végrehajtása zavartalan és hatékony ellenőrzésének érdekében;*
 - *ha az érintett személy súlyosan megsértette az alkalmazott felügyeleti intézkedéseket.*
- A tanúsítványokat **le kell fordítani** a végrehajtó állam hivatalos nyelvére vagy hivatalos nyelveinek egyikére. Bármely tagállam e kerethatározat elfogadásakor vagy egy későbbi időpontban a Tanács Főtitkárságánál letétbe helyezett nyilatkozatban kijelentheti, hogy kész elfogadni a tanúsítványt az Európai Unió intézményeinek más hivatalos nyelvén, illetve nyelvein készült fordításban is.